

**18. årsberetning for
Det Erhvervsøkonomiske Censorformandskab
for Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelserne
for perioden fra den 1. april 2011 til den 30. september 2012**

Indholdsoversigt

	Side
Summary	3
Formandskabets sammensætning i beretningsåret	6
Antal studerende	7
Censorkorpset	7
Indledning	7
Censorformandskabets egne møder	7
Dekanmøder	8
Kontakten til Uddannelsesministeriet	8
Myndighedskontakt og hørings svar	8
Fra henvendelse til Uddannelsesministeriet vedr.:	9
-Gruppeprøver	9
-Meritforhold	10
-Eksamination af skriftlige afgangsopgaver	10
-Håndtering af uredelighed, snyd og plagiering	11
-Klagesager	11
-Karaktersystemet	11
-Studieordninger med mål- og fagbeskrivelser	12
-Akkrediteringsinstitution og -processer	12
Noter fra mødet i Uddannelsesministeriet den 29. februar 2012 vedr.:	12
-Gruppeprøver	13
-Meritforhold	13
-Eksamination af skriftlige opgaver	13
-Håndtering af uredelighed, snyd og plagiering	13
-Klagesager	13
-Karaktersystemet	13
-Studieordninger med mål- og fagbeskrivelser	14
-Akkrediteringsinstitution og -processer	14
Hørings svar vedr. udkast til bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen)	14
Tilbage meldinger fra censorer / censornæstformænd herunder fra den tværgående censur	14
Plagiering	17
Aflytning	17
Forfattererklæring	17
Sanktioner	17
Eksamensgrundlag og -forløb	17

Summary

Det totale antal studerende på de erhvervsøkonomiske Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelser var 23.193 pr. oktober 2011, en fremgang på 478 i forhold til samme tidspunkt 2010.

Censorkorpset bestod pr. august 2012 af 1.037 censorer, hvoraf 87 er beskikket i indeværende beretningsperiode, hvor kun 1 censor er fratrukket.

Den løbende mødeaktivitet har omfattet:

- Tre møder for **censorformænd og -næstformænd** afholdt skiftevis på Aarhus Universitet, Business and Social Sciences samt på Copenhagen Business School.
- Fem møder med **dekanerne**.

På møderne har der været fokus på følgende hovedpunkter:

- HA uddannelsens grundlæggende erhvervsøkonomiske indhold.
- Mundtlig eksamination ved bedømmelse af skriftlige arbejder, herunder arbejdet med kontrol for snyd og plagiering i de skriftlige opgavebesvarelser.
- Fokus på metode hos både studerende, vejledere og deltidsundervisere medfører en forbedret håndtering af problemformuleringsproblematikken.
- Tekstvolumen i de skriftlige opgaver er problematisk.
- Eksamensformer kontra ændrede læringsformer og praksisorienterede optag.
- Meritproblematik og fagprogression kontra realkompetence-tankegang.
- 60% målsætningen kan medføre en revurdering af universitetsbegrebet.

Endvidere var der fokus på udformning af studieordninger / målbeskrivelser, håndtering af snyd og plagiering, samt IT udviklingen både vedr. skriftlige prøver og hovedopgaver.

Derudover har der været **deltagelse i Uddannelsesministeriets dialogmøder** den 20. januar og den 2. februar 2012 vedr. genindførelse af gruppeprøver i forbindelse med arbejdet med den nye eksamensbekendtgørelse. I fortsættelse heraf havde vi **møde med ministeriet** den 29. februar 2012 om udvikling af prøve- og bedømmelsesforhold.

På møderne samt i **høringssvaret** er fremført følgende hovedpunkter:

- Anvendelsen af gruppeeksamen skal være fagligt / pædagogisk begrundet.
- Eksamensformen skal reelt kunne gennemføres i praksis.
- Prøveformen skal være relevant og praktisabel.
- Der skal foretages individuel eksamination, bedømmelse og karaktergivning.
- Det er indstillet til Uddannelsesministeren, at der ved bedømmelse af alle skriftlige opgavebesvarelser gennemføres individuelt mundtligt forsvar af det skriftlige produkt, uanset om der er en eller flere studerende involveret heri.

Herudover var der fokus på diskussion af følgende hovedpunkter:

- Meritforhold.
- Eksamination af skriftlige afgangsaftager
- Håndtering af uredelighed snyd og plagiering.
- Behandling af klagesager.
- Karaktersystemet i relation til studerendes udlandsophold.
- Koordination af studieordningerne samt deres mål- og fagbeskrivelser.
- Akkrediteringsinstitutionen og deltagelse i dens processer.

Som forberedelse til møderne med Uddannelsesministeriet og i forventning om, at der ville komme initiativ til en ny eksamenbekendtgørelse, gennemførte censorformandskabet et arbejde bl.a. på **sensorformandsmøder** og **dekanmøder** med henblik på at formulere indmeldinger til de forventede ændringer på vore arbejdsfelter. Derudover afholdt vi møder herom med **DI-Organisation for Erhvervslivet** og **Ingeniørernes Censorkorps**.

Tilbagemeldingerne fra censorer og censornæstformænd fokuserer bl.a. på:

Karakterbeskrivelser mangler ofte i fag- og målbeskrivelserne, og i det omfang de er til stede fokuseres oftest kun på kravene til karaktererne 12 henholdsvis 2. Øvrige krav herunder i særdeles hed til karakteren 00 og -3 bør tilføjes.

I karaktergivning opleves springet fra 7 til 10 som uhensigtsmæssigt, ligesom der jfr. foranstående henvendelse til Uddannelsesministeriet vedr. karaktersystemet ligger et problemområde i anvendelse af karakteren 12 og dermed af karakteren A.

Øvrige tilbagemeldinger og enkeltudsagn der i nærværende form kun tjener til inspiration for eventuel videre diskussion:

En censor mener, at der forekommer HA et misforhold mellem projektopgavernes sværhedsgrad og de studerendes faglige niveau på HA.

HA studerende har problemer med at håndtere specialretningerne. Indlæringen på specialretningerne tager kapacitet fra øvrig læring, samtidig med at der ikke tilegnes tilstrækkelig viden på og om specialretningerne til at de studerende kan håndtere emnerne. Uddannelserne har et grundlæggende erhvervsøkonomisk indhold, som desværre er under pres fra arbejdet med specialretningerne, og som efterfølgende udgør en faglig svaghed i erhvervsøkonomiske studier på kandidatniveau.

HA almen linje indeholder således et generelt grundlag for håndtering af tværgående problemstillinger, der bør opøves som fundament for specialretninger på efterfølgende studieforløb.

En anden censor mener, at de studerendes faglige kompetencer ofte er kritisabelt svage med manglende forståelse for helt basale sammenhænge.

Flere censorer mener, at bedømmelse af kandidatafhandlinger altid bør omfatte mundtlig eksamination, hvilket også er censorformandskabets klare holdning.

I plagieringskontrollen er der fortsat udfordringer i forbindelse med bedømmelse af skriftlige arbejder. Der observeres åbenlyse misforhold mellem høj skriftlig kvalitet uden match med øvrigt fagindhold på studiet, kontra svag mundtlig indsats.

Det er nødvendigt at udvide kontrol for plagiering med kontrol af generel validitet i den aktuelle situation, hvor det skriftlige arbejde ikke er et plagiat men et unikt produkt, der imidlertid ikke er produceret af den påståede forfatter. Disse problemer er indtil videre knyttet til studerende der ikke er vant til at arbejde ud fra Humbolt / Grundtvig traditionerne.

Generelt skal det understreges, at plagieringskontrol administrativt påhviler institutionerne i en fast systematik ved hjælp af deres elektroniske arbejdsredskaber.

Til tydeliggørelse af formalia, herunder plagieringskontrollen i forbindelse skriftlige arbejder samt styring af volumen heraf, anbefales at institutionerne afkræver forfattererklæringer ved modtagelse af de studerendes afleveringer.

Hidtil ubekræftede forlydender om skjult elektronisk aflytning af både eksamination og af eksaminator's og censor's votering er blevet bekræftet i praksis.

Det anbefales, at der på landsplan koordineres fælles procedurer for sanktioner.

Der stilles forslag om fastsættelse af mere faste normer for sidetal og antal anslag pr. side samt mere tid til forberedelse, bedømmelse og feed back for den enkelte opgave.

***

Formandskabets sammensætning i beretningsåret:

Censorformand:

Direktør, cand.scient.soc. og HA René la Cour Sell
Ålbækvej 31A
4174 Jystrup.
e-mail: rlcs@eoec.dk

Censornæstformænd:

Statsaut. revisor, HD Flemming Adamsen, (næstformand for AU-BSS)
Hybenrosevej 3,
8541 Skødstrup.
e-mail: lenadam@post10.tele.dk

Planlægningschef, cand.merc. Annette Bang Andersen (næstformand for RUC)
Sankelmarksvej 35,
8600 Silkeborg
e-mail: anttande@rm.dk

Direktør, HD Mads Bjerre (næstformand for CBS og AU-Herning)
Classensgade 57, 2tv,
2100 København Ø.
e-mail: bjerre@eoec.dk

Direktør, cand.oecon Poul Due (næstformand for AAU)
Holmgårdsvej 70,
9740 Jerslev J.
e-mail: poul.due@planteavler.dk

Lektor, cand.oecon. Erik Strøjer Madsen (næstformand for SDU)
Porsvej 4,
8220 Brabrand.
e-mail: ema@asb.dk

Antal studerende

Opgjort pr. oktober 2011 er det totale antal studerende på de erhvervsøkonomiske Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelser:

Aalborg Universitet	785
Aarhus Universitet, AU-Herning	457
Aarhus Universitet, Business and Social Sciences	5.110
Copenhagen Business School	12.443
Roskilde Universitet	674
Syddansk Universitet	<u>3.728</u>
Total:	<u>23.193</u>

-en fremgang på 478 fra 22.715 på samme tidspunkt i 2010.

Censorkorpset

Ved starten af beskikkelsesperioden fra den 1. april 2010 til den 31. marts 2014 var der 874 censorer i censorkorpset for de erhvervsøkonomiske Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelser med en aftagerandel på 77%.

Censorkorpset består pr. august 2012 af 1.037 censorer, hvoraf 87 er beskikket i indeværende beretningsperiode og kun 1 censor er fratrådt.

Indledning

Overordnet set går det ganske godt på de erhvervsøkonomiske Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelser, set med censorernes øjne. Udpegning, praktikken omkring eksamenerne samt udprøvningen af de studerende fungerer generelt glimrende. Det er meget begrænset, sammenlignet med tidligere år, hvad der kommer af klagesager og problematiseringer til censorformandskabets kendskab.

Det har været et meget aktivt år for censorformandskabet. Censorformandskabet oplever fortsat en generel positiv udvikling på universiteterne på iagttagelsesområderne, dog med de variationer der naturligt vil opstå blandt, henholdsvis i forhold til, denne kreds af selvstændige forskningsbaserede institutioner.

Censorformandskabets egne møder

Der har været afholdt følgende møder i formandskabet i beretningsåret

Den 10. oktober 2011 på AU-BSS – Aarhus Universitet, Business and Social Sciences.

Den 13. februar 2012 på CBS – Handelshøjskolen i København.

Den 2. juli 2012 på AU-BSS – Aarhus Universitet, Business and Social Sciences.

På formandsmøderne er håndteret de løbende sager i forbindelse med drift af censurekretariat og samspil med institutioner og myndigheder.

Censorformanden har derudover løbende kontakt til de enkelte næstformænd, hvor mere specifikke spørgsmål drøftes.

Dekanmøder

Der har været afholdt møder mellem censorformænd og dekaner:

Den 6. oktober 2011 på RUC – Roskilde Universitet med fokus på

- Den betingende positive ACE Denmark akkreditering af HA uddannelsen, herunder justering af studieordninger og fagbeskrivelser.
- HA uddannelsens grundlæggende erhvervsøkonomiske indhold, herunder bl.a. cost/benefit – markeds – og driftsøkonomiske discipliner.
- Mundtlig eksamination ved bedømmelse af skriftlige arbejder.

Den 3. november 2011 på AU-BSS – Aarhus Universitet, Business and Social Sciences

- Indhentning af information til AACSB akkreditering via censorerne.
- Fokus på metode hos både studerende, vejledere og deltidsundervisere.
- Faglige synergieffekter gennem fusionen mellem AU og det tidligere ASB.

Den 18. november 2011 på AAU – Aalborg Universitet

- Målet om 85% dækning med faste undervisere er ved at være nået.
- Indsatsen vedrørende metodeanvendelse bærer frugt, hvilket har medført
- En forbedret håndtering af problemformuleringsproblematikken.

Den 16. april 2012 på CBS – Handelshøjskolen i København

- Man har iværksat en gennemgang af studieordninger og læringsmål.
- Tekstvolumen i de skriftlige opgaver er problematisk.
- Iværksættelse af kvalitetsevaluering af dagstudierne.

Den 18. april 2012 på SDU – Syddansk Universitet i Odense.

- 60%-målsætningen kan medføre en revurdering af universitetsbegrebet.
- Eksamensformer kontra ændrede læringsformer og praksisorienterede optag.
- Meritproblematik og fagprogression kontra realkompetence-tankegang.

På alle møderne drøftedes endvidere Uddannelsesministeriets ressortkonstruktion og konsekvenser heraf for bekendtgørelsesudformningen. Herudover var der fokus på udformning af studieordninger / målbeskrivelser, håndtering af snyd og plagiering, samt IT udviklingen både vedr. skriftlige prøver og hovedopgaver.

Kontakten til Uddannelsesministeriet

I forbindelse med den ministerielle ressortsammenlægning mellem det tidligere Videnskabs- og Undervisningsministerium, og hermed etableringen af Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, har det været en fornøjelse at konstatere de gode relationer videreført i den nye organisationsstruktur.

Myndighedskontakt og høringsvar

I forbindelse med ressortsamlingen af Uddannelses- og Videnskabsministeriet i Uddannelsesministeriet i efteråret 2011 indledte censorformandskabet et arbejde bl.a. på censorformandsmøder og dekanmøder med henblik på at formulere indmeldinger til de forventede ændringer på vore arbejdsfelter, herunder ændringer i eksamens-bekendtgørelsen. Vi afholdt også møder med DI-Organisation for Erhvervslivet og Ingeniørernes Censorkorps.

Arbejdet udmøntede sig i henvendelse til Uddannelsesministeriet vedr. udvikling af prøve- og bedømmelsesforhold, som blev behandlet på møde i ministeriet den 29. februar 2012, hvor det også blev muligt at uddybe diskussionerne på ministeriets dialogmøder den 20. januar og den 2. februar 2012 vedr. genindførelse af gruppeprøver.

Ovenstående indsats forløb parallelt med ministeriets arbejde med udformningen af den nye Bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelser, udarbejdet af Styrelsen for Universiteter og Internationalisering.

Nedenfor præsenteres indholdet i henvendelse til ministeriet, noterne herfra samt høringssvar i forbindelse med udarbejdelsen af den nye eksamensbekendtgørelse.

Fra henvendelse til Uddannelsesministeriet – som oplæg vedrørende gruppeeksaminer og øvrige forhold af fælles interesse omkring eksamensbestemmelserne:

Gruppeprøver

Der bør være en faglig / pædagogisk årsag til at gennemføre gruppeeksaminer, nemlig at styrke og træne samarbejdskompetencer, og drage nytte af de dermed forbundne muligheder for videnopsamling og deling, samt opkvalificering af det samlede resultat.

Det bør stilles som et krav til de nye regler, at de reelt skal kunne gennemføres i praksis. Vi respekterer, at universiteterne har et ønske om at have en høj grad af autonomi.

Vi følger med interesse overvejelserne vedrørende udvikling af en eksamensform, der kan teste de studerendes samarbejdsevner.

Vi vil lægge vægt på, at der kan udvikles eksamensformer, der både fremmer samarbejdsevnerne ved at de studerende udarbejder fælles rapporter, samtidig med, at de studerendes faglige niveau evalueres individuelt.

Vi tilslutter os initiativer, der, til forskel fra tidligere former for gruppeeksaminer, kan udvikle gruppeeksaminer samtidig med fastholdelse af den individuelle bedømmelse på basis af en måling af hvert enkelt gruppemedlems bidrag samt viden, stillingtagen og formidling.

Det bør være bekendtgørelsesfastlagt, at der i forbindelse med bedømmelse af skriftlige arbejder / projekt- og afgangs- / hovedopgaver skal gennemføres mundtligt forsvar, samt at både det skriftlige, gruppeudarbejdede oplæg/projekt og den mundtlige præstation indgår i en helhedsbedømmelse.

Vi lægger op til, at der ikke fastsættes en begrænsning i gruppestørrelsen på 3 eller 4 personer, for der kan være sammenhænge, hvor en større gruppe kan være hensigtsmæssig.

Vi foreslår, at der først sker en fremlæggelse og diskussion af gruppens arbejde i plenum, hvorefter det enkelte gruppemedlem eksamineres og får sin bedømmelse fastsat efter bestemmelserne i Karakterbekendtgørelsen og at de tre elementer:

- Projektet
- Grupperefremlæggelsen
- Individuel eksamination

indgår i helhedsvurderingen.

Dette stiller krav til udvidet eksaminationstid i forhold til de rene individuelle eksaminer.

Der må på det alvorligste advares imod, at gruppeeksaminer anvendes som besparelsesredskab for eksamensudgifterne.

Fastlæggelse af gruppestørrelse samt anvendelse af gruppeeksamen bør afspejle den fagligt / pædagogiske relevans, hvilket skal fremgå af fag- og målbeskrivelserne.

Gruppestørrelserne i begyndelsen af et studieforløb kan med fordel være større end ved afslutningen heraf. Vi ser gerne, at gruppestørrelsen ved afgang- / hovedopgaver maksimeres til eksempelvis 2 personer i bekendtgørelsen.

For øvrige eksaminer kan vi tilslutte os, at universitetets autonomi må give det ret til at fastlægge den eksamensform, det finder er den bedst mulige til netop det pågældende fagelement, bare der sikres den nødvendige tid til at kunne foretage den individuelle karakterindplacering, jfr. opdelingen i gruppepræsentation og individuel bedømmelse ovenfor.

Hvis det ikke er muligt at tilrettelægge eksamensformer, der på realistisk vis både sikrer det faglige udbytte af at arbejde sammen i grupper med en individuel bedømmelse af det faglige niveau, finder vi, at der bør fastsættes et loft for, hvor mange ECTS point, der kan opnås ved gruppearbejde med samtidig gruppeudprøvning.

Øvrige forhold, der bør medtages ved en justering af eksamensbekendtgørelserne:

Meritforhold

Det bør ikke være muligt at kunne foretage meritoverførsel, der træder i stedet for den igangværende uddannelses afgang- / hovedopgave. Merit bør alene kunne opnås for enkelte fagelementer, der indgår i uddannelsens basisdele.

Eksamination af skriftlige afgangopgaver

Vi indstiller til Uddannelsesministeren, at der indføres en generel bestemmelse om, at der ved bedømmelse af alle afgangopgaver SKAL gennemføres mundtligt forsvar af det skriftlige produkt. Dette uanset om der er en eller flere studerende involveret deri. Det er den bedste måde at sikre et ordentligt bedømmelsesgrundlag, herunder at kunne kontrollere, om den studerende selv er forfatter til det skrevne. På de fleste af de uddannelser, censorkorpsene dækker, er det allerede praksis, men der er undtagelser.

Håndtering af uredelighed, snyd og plagiering

På baggrund af den intensiverede udvikling på IT området opfordres Uddannelsesministeriet og universiteterne til, at der udvikles en landsdækkende koordineret indsats med fælles regler for håndtering af snyd og plagiering. Det er et nationalt, ikke et lokalt problem på det enkelte universitet.

Der kan konstateres forskellige sanktionsregler på universiteterne, ligesom man også kan fortsætte studierne på et andet universitet i en eventuel karenperiode for derefter at få merit på egen uddannelse. Begge forhold er problematiske for retssikkerheden.

Klagesager

I forbindelse med afslutning af sager om snyd/plagiering, samt klagesager generelt, vil det være formålstjenligt at indføre regel om at censor og eksaminator underrettes om slutresultatet. Dette af hensyn til erfaringsopsamlingen. Ligeledes bør det sikres, at der i universiteternes behandling af klagesager involveres fagkyndige som supplement til de juridiske administrative sagsbehandlere.

Antallet af klagesager efter iværksættelse af den ændrede klageprocedure har iflg. universiteterne indtil videre ikke ændret sig mærkbart på "vore" uddannelser.

Til gengæld er sagsbehandlingstiden i forbindelse med klager og anker forlænget væsentligt i forbindelse med indførelsen af de nye klage- / ankeregler. Det er ikke hensigtsmæssigt ud fra et retssikkerheds synspunkt, da reeksamination derfor tidligst kan finde sted langt senere i studieforløbet, dels er ressourceindsatsen tydeligvis mærkbart forøget på universiteterne.

Det kan konstateres, at dele af de nye regler ikke er hensigtsmæssige, hverken overfor de studerende og deres retssikkerhed eller universiteternes ressourceforbrug. Det kunne derfor overvejes om reglen om universitetets afgørelse i forhold til den indledende klage bør ændres eller fjernes.

I forbindelse med harmonisering af eksamensbekendtgørelserne for de videregående uddannelser bør hensynet til retssikkerheden sikre, at censorformandskabet altid udpeger en ekstern censor, såfremt en afgørelse af en klage eller ankesag medfører afholdelse af en ny prøve/bedømmelse.

Karaktersystemet

Bedømmelsesmæssigt ligger der et problemområde i den danske anvendelse af karakteren 12 og dermed af karakteren A.

Sidstnævnte forhold skaber specielt problemer for danske studerende i international sammenhæng, hvor der i vidt omfang stilles krav om karakteren A i forbindelse med optagelse på universitetsstudier på kandidat / master niveau.

Det er vort indtryk, at det i unødigt omfang skaber vanskeligheder for danske studerendes internationale studiemuligheder, idet der i Danmark er en kultur, hvor hele karakterskalaen anvendes.

Vi opfordrer til, at der foretages følgende ændringer i karakterskalaen:

- Karakteren 10 ekvivalerer A
- Karakteren 12 ekvivalerer A+

Denne ændring vil skabe en bedre konkurrencesituation for danske studerende, når de søger om optagelse på udenlandske universiteter.

Studieordninger med mål- og fagbeskrivelser

Til trods for bekendtgørelsesanvisningerne vedr. udformning af studieordninger bør de dertil knyttede fag- og målbeskrivelser tydeliggøres både i form, indhold og operationalitet.

Til trods for universiteternes generelle autonomi bør der etableres en koordineret indsats på dette felt, bl.a. til sikring af størst mulig landsdækkende ensartethed i bedømmelse og karaktergivning - i en naturlig sammenhæng med anvendelsen af de landsdækkende censorkorps. Dette kan fremmes, hvis fag- og målbeskrivelser får en standardiseret form.

Akkrediteringsinstitution og -processer

Eftersom censorinstitutionernes funktioner også omfatter kvalitetssikring, vil det være relevant med en tydeligere kobling til akkrediteringsinstitutionen (ACE Denmark). Det foreslås, at censorinstitutionerne involveres i vurdering af uddannelserne, samt at de repræsenteres i akkrediteringsrådet.

Noter fra møde i Uddannelsesministeriet den 29. februar 2012:

Ministeriet var repræsenteret ved Direktør Jens Peter Jacobsen, Kontorchef Søren Nedergaard og Chefkonsulent Gertie Lund. Fra Censorinstitutionen deltog Mads Bjerre, René la Cour Sell og Povl Tiedemann.

Indledningsvist orienterede vi om udenlandske studerendes sproglige og akademiske udfordringer, hvor ministeriet udtrykte interesse for forslaget om også at kræve en sprogtest gennemført i Danmark som supplement til gældende krav om sprogtest, der oftest er gennemført i hjemlandet. De akademiske udfordringer gør sig især gældende vedr. snyd og plagiering. Dekanerne er specifikt orienteret om begge forhold, ligesom der generelt er opmærksomhed omkring de udenlandske studerendes svage sociale integration og synergiudvikling.

Den tværgående censur, funktion, resultater og bidrag til årsrapporten blev diskuteret, og der blev fra ministeriets side udtrykt klar interesse for at komme i tættere kontakt med den erhvervsøkonomiske censorinstitution og dens daglige virke på universiteterne. Andelen på 77% aftagercensorer udgør et værdifuldt fundament for praksisorienterede tilbagemeldinger og dialogmuligheder i øvrigt.

Ministeriet fremhævede, at et årligt møde vil være værdifuldt, i lighed med den hidtidige tradition hos det tidligere Undervisningsministerium.

Generelt gjorde ministeriet opmærksom på, at man i videst muligt omfang vil undgå at indføre regler og central styring. Man ser helst at universiteterne har størst mulig autonomi, og at ministeriets nødvendige styring af universiteternes initiativer og forpligtelser foretages i forbindelse med udøvelsen af kontrakttilsynet. Dette gerne i sammenhæng med intensiverede relationer til censorkorpsene.

Vedr. gruppeprøver:

Der var enighed om, at prøveformen skal være relevant og praktisabel, samtidig med at der foretages individuel eksamination, bedømmelse og karaktergivning.

Ministeriet frarådede en central fastlæggelse af gruppestørrelse, bl.a. under hensyntagen til individuelle uddannelseskarakteristika, men udtrykte forståelse for et maksimum på 2 studerende ved afgangsprojekter og hovedopgaver.

Vedr. meritforhold:

Ministeriet gjorde opmærksom på at håndteringen af meritoverførsel på UI området er indarbejdet i UI uddannelsesbekendtgørelsen (§28 stk.2).

Vedr. eksamination af skriftlige opgaver:

Ministeriet udtrykte forståelse for en indsats for mundtlig eksamination heraf, bl.a. til imødegåelse af snyd og plagiering. Vedr. sidstnævnte blev fra vor side gjort opmærksom på nødvendigheden af, at der etableres et landsdækkende fælles system for koordinering af indsatsen.

Vedr. håndtering af uredelighed, snyd og plagiering:

Det er nødvendigt, at der foretages en koordinering af den IT baserede kontrolindsats samt en klarlæggelse af censorernes rolle heri, under iagttagelse af deres eksterne position i forhold til universiteterne og disses administrationssystemer. Der er behov for en koordination af både kontrolinstrumenter og -sanktioner.

Det bør være universiteternes ansvar at reagere på samt håndtere censors mistanke om uredelighed, og at dette princip bør fastlægges af ministeriet.

Ministeriet finder, at disse forhold bør indgå som en del af tilsynets kvalitetskontrol. Det blev dog fra ministeriet påpeget, at de igangværende arbejder og bevægelser på området findes OK.

Vedr. klagesager:

Klageafgørelsernes placering på universiteterne med bedømmerne som høringspart stiller krav til sagsbehandlerens kompetencer på de faglige detailområder, der vanskeligt kan tilgodeses.

Det vil være formålstjenligt at indføre en tidsbegrænsning på sagsbehandlingstiden, kombineret med en automatisk behandlingsreaktion ved overskridelse heraf.

Ministeriet finder, at direkte specifikke spørgsmål i forbindelse hermed henhører under tilsynsaktiviteterne.

Vedr. karaktersystemet:

Eftersom der er planlagt et eftersyn af karaktersystem og -skala, finder ministeriet ikke anledning til at iværksætte initiativer som påpeget vedr. karakterskalaens uhensigtsmæssigheder i international sammenhæng.

Det var ikke muligt at frigøre ECTS benævnelserne, men ministeriet ville gerne overveje, om det i forhold til eksempelvis de amerikanske universiteter kunne være nyttigt med en supplerende definition på karakterniveauet. Ministeriet forstod og var enig i det uhensigtsmæssige i, at ECTS skalaen kunne hæmme danske studerendes muligheder for udlandsophold.

Vedr. studieordninger med mål- og fagbeskrivelser:

Ministeriet fandt et check for systematik relevant.

Vedr. akkrediteringsinstitution og -processer:

Vi fremhævede det ønskelige i, at censorinstitutionen knyttes tættere til ACE Denmark, herunder i særdeleshed relevansen af at blive engageret på makro-niveau. Ministeriet vil se nærmere herpå, som en del af akkrediterings- og kvalitetssikringsinitiativerne.

Afslutningsvis diskuteredes det formålstjenlige i at inkludere relevant studiejob hhv. praktik i studieforbundene evt. som en ufinansieret studietidsforlængelse.

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen):

De grundlæggende principper for gruppeeksamen er noteret, idet anvendelsen heraf skal være fagligt / pædagogisk begrundet, og eksamensformen skal reelt kunne gennemføres i praksis.

Vi har indstillet til Uddannelsesministeren, at der ved bedømmelse af alle skriftlige opgavebesvarelser gennemføres individuelt mundtligt forsvar af det skriftlige produkt, uanset om der er en eller flere studerende involveret heri. Gennem denne bestemmelse vil det i tillæg til den individuelle bedømmelse effektivt kunne sikres om den / de studerende selv har produceret det skrevne.

Vi har indstillet til Uddannelsesministeren, at der indføres en bestemmelse om at en studerende ved aflevering af en skriftlig besvarelse med sin underskrift bekræfter, at besvarelsen er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

Tilbagemeldinger fra censorer / censornæstformænd herunder fra den tværgående censur

I tillæg til den løbende fordeling af censorer på institutioner og opgaver foretager censorformandskabet udpegning og fordeling af et antal censorer på tværs af institutioner og fag. Der arbejdes i denne tværgående censurproces ud fra en særskilt indberetningsmodel med henblik på at danne et indtryk på tværs af de faste censorindberetninger.

Der er i eksamensterminen i foråret 2012 udmeldt tværgående censur på alle universiteter, med 36 censorer allokeret på 118 eksamensaktiviteter.

Tilbagemeldinger fra censorer på følgende hovedtemaer, bl.a. indsamlet via den tværgående censur:

- Vejledende karakterbeskrivelse udarbejdet.
For projekt- og hovedopgaver forekommer vejledende karakterbeskrivelse sjældent, hvorved fag- og målbeskrivelsernes karakterbeskrivelser udgør væsentlige støttepunkter. Desværre mangler karakterbeskrivelser ofte i fag- og målbeskrivelserne, og i det omfang de er til stede fokuseres oftest kun på kravene til karaktererne 12 henholdsvis 2. Øvrige krav herunder i særdeles hed til karakteren 00 og -3 bør tilføjes.
- Vejledende karakterbeskrivelse brugbar.
I det omfang karakterbeskrivelserne er til stede ved øvrige bedømmelser, udgør de værdifulde og brugbare koblinger til beskrivelserne i karakterbekendtgørelsen.
- Prøveformernes egnethed til at give korrekt karakter.
De eksisterende prøveformer opleves som relevante for bedømmelsen. I karaktergivning opleves springet fra 7 til 10 som uhensigtsmæssigt, ligesom der jfr. foranstående henvendelse til Uddannelsesministeriet vedr. karaktersystemet ligger et problemområde i den danske anvendelse af karakteren 12 og dermed af karakteren A.
- Censors og eksaminators samspil om bedømmelsen.
Karakterfastlæggelsen sker i vidt omfang i enighed mellem censor og eksaminator. Kompromis derom forekommer jævnligt, hvorimod anvendelse af §11 stk.2 i karakterbekendtgørelsen fra Videnskabsministeriet forekommer yderst sjældent. Eksterne lærerkræfter har en tendens til at ville lægge karakterniveauet lidt højere end faste lærere og censor.
- Studieordning med fag- og målbeskrivelse udleveres enten i hard copies eller i form af henvisninger til universiteternes hjemmesider. Det bør dog indskræpes over for universitetsadministrationerne, at information herom altid uopfordret skal sendes til censor.
- Votering og meddelelse af karakter med konkrete henvisninger til målbeskrivelse foretages generelt og med speciel fokus på feed back på den enkelte studerendes præstation. Feed back intensiteten varieres afhængig af læringsniveau og placering af eksaminationen i studieforløbet. Ofte er der desværre begrænset tid hertil, samtidig med at denne proces fordrer en tydeliggørelse af læringsmålene, som bør være en fast del af den individuelle vejledning.
- Samspillet mellem målbeskrivelse og eksamination udvikler sig positivt sammen med koblingen til karakterbeskrivelserne, og styrker derved bedømmelserne.
- Sammenhæng i anvendelse af metode / teori / empiri er et vedvarende problemfelt, ofte i form af generelt manglende forståelse for etablering af et sammenhængende forståelses- og dokumentationsforløb.

- Vejleders / eksaminators tilgang til metode. Der opleves desværre tilfælde, hvor den grundlæggende tilgang hertil ikke er til stede, hvilket har en afgørende negativ effekt på de studerendes tilgang til problemfeltet.

Følgende øvrige bemærkninger er enkeltudsagn der i nærværende form kun tjener til inspiration for eventuel videre diskussion:

En censor mener, at der forekommer et misforhold mellem projektopgavernes sværhedsgrad og de studerendes faglige niveau på HA.

HA studerende har problemer med at håndtere specialretningerne. Indlæringen på specialretningerne tager kapacitet fra øvrig læring, samtidig med at der ikke tilegnes tilstrækkelig viden på og om specialretningerne til at de studerende kan håndtere emnerne. Uddannelserne har et grundlæggende erhvervsøkonomisk indhold, som desværre er under pres fra arbejdet med specialretningerne, og som efterfølgende udgør en faglig svaghed i erhvervsøkonomiske studier på kandidatniveau.

HA almen linje indeholder således et generelt grundlag for håndtering af tværgående problemstillinger, der bør opøves som fundament for specialretninger på efterfølgende studieforløb.

Nogle censorer mener, at de skriftlige besvarelser bliver mere omfattende, ligeså tidsforbruget, der ikke matcher timenormen for gennemlæsning af de skriftlige arbejder. Dertil kommer, at timenormen ikke dækker anvendt transporttid for de landsdækkende censorer. Der stilles således forslag om såvel en fastsættelse af mere faste normer for sidetal og antal anslag pr. side som mere tid til censur / forberedelse af den enkelte opgave.

En censor mener, at de studerendes faglige kompetencer er ofte kritisabelt svage med manglende forståelse for helt basale sammenhænge.

Andre kommentarer fra enkelt censorer: Der er i opgavekonstruktionen tendens til overvægt af spørgsmål med direkte reference til pensum. Dette anbefales reduceret til fordel for tværgående analytiske og kombinatoriske problemstillinger med reference til praksis.

Det synes at problemformuleringerne er afløst af hoved- og underspørgsmål.

De studerendes præsentations- og formidlingsteknik er mangelfuld.

Fortsat udfordringer vedr. tydeliggørelse af studieordninger og målbeskrivelser.

Fortsat vanskeligheder med udenlandske studerendes akademiske niveau.

Bedømmelse af kandidatafhandlinger bør altid omfatte mundtlig eksamination.

Manglende fremmøde til mundtlig eksamen skaber dårligt flow i eksamensforløbet.

Det bør overvejes at censor og eksaminator pålægges kontakt forud for eksamen.

Der konstateres svigtende rapportering gennem anvendelse af indberetningskema fra censorer via universiteter til censuresekretariat.

Uredelighed

Plagiering: Til trods for generel anvendelse af plagieringskontrollsystemer er der fortsat udfordringer i forbindelse med bedømmelse af skriftlige arbejder. Der observeres åbenlyse misforhold mellem høj skriftlig kvalitet uden match med øvrigt fagindhold på studiet, kontra svag mundtlig indsats.

Det er således nødvendigt at udvide kontrol for plagiering med kontrol af generel validitet i den aktuelle situation, hvor det skriftlige arbejde ikke er et plagiat men et unikt produkt, der ikke er produceret af den påståede forfatter. Disse problemer er indtil videre knyttet til studerende der ikke er vant til at arbejde ud fra Humbolt og Grundtvig traditionerne.

Generelt skal det understreges, at plagieringskontrol administrativt påhviler institutionerne i en fast systematik ved hjælp af deres elektroniske arbejdsredskaber.

Aflytning: Der har hidtil været ubekræftede forlydender om tilfælde af skjult elektronisk aflytning af eksaminator's og censor's votering. I den forløbne beretningsperiode er disse forlydender blevet bekræftet gennem skjult aflytning af både eksamination og votering. Det skal således indskræmpes, at eksaminander altid tager samtlige ejendele med ud af eksamenslokalet efter endt eksamination. Det skal understreges, at det ikke er tilladt de studerende at foretage lyd og / eller billedoptagelser under en prøve.

Forfattererklæring: Til tydeliggørelse af formalia, herunder plagieringskontrollen i forbindelse skriftlige arbejder samt styring af volumen heraf, anbefales at institutionerne afkræver forfattererklæringer ved modtagelse af de studerendes afleveringer.

Sanktioner: Det anbefales, at der på landsplan koordineres fælles procedurer for sanktioner, som pålægges den studerende.

Eksamensgrundlag og -forløb

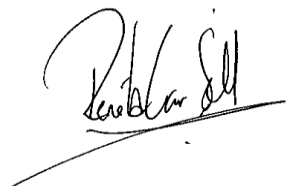
Tilbagemeldingerne i censorindberetningerne giver ikke anledning til bemærkninger jfr. §58 stk. 1, nr. 1 – 2 – 3 i Bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelser nr. 857 af 1. juli 2010 vedrørende:

- Kravene til indholdet af prøverne har været i overensstemmelse med mål og øvrige krav fastsat for uddannelsen herunder i uddannelsesbekendtgørelse og studieordning jfr. §58 stk. 1 nr. 1.
- Prøverne er gennemført i overensstemmelse med gældende regler jfr. §58 stk. 1 nr. 2.
- Den / de studerende har fået en ensartet og retfærdig behandling og deres præstationer en pålidelig bedømmelse i overensstemmelse med reglerne for karaktergivning i karakterbekendtgørelsen, herunder regler fastsat herom i uddannelsens studieordning, og øvrige regler for uddannelsen jfr. §58 stk. 1 nr. 3.

ud over betragtningerne i de ovennævnte afsnit.

Aarhus, den 29. oktober 2012

René la Cour Sell

Formand for censorkorpset for de
erhvervsøkonomiske Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelser

De Erhvervsøkonomiske Censorsekretariater
Aarhus Universitet, Business and Social Sciences
Fuglesangs Alle 4, 8210 Aarhus V.

T: 8715 2428

M: povlt@asb.dk

W: www.censorerne.dk

Årsberetningen er sendt til:

Videnskabsministeriet

Rektorerne for:

Aalborg Universitet

Aarhus Universitet

Copenhagen Business School

Roskilde Universitet

Syddansk Universitet

Dekaner, m.fl. med ansvar for de erhvervsøkonomiske uddannelser ved:

Aalborg Universitet

Aarhus Universitet, AU-Herning

Aarhus Universitet, Business and Social Sciences

Copenhagen Business School

Roskilde Universitet

Syddansk Universitet

Samt til orientering for:

Censorerne for de erhvervsøkonomiske Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelser

Danske Universiteter

Uddannelsesministeriet, Styrelsen for

Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte

ACE Denmark

2012-10-29